

De stemming van 1 december 2013

De VVD is de afgelopen week iets teruggekrabbeld en omdat PVV en D66 1 verloren hebben staat de VVD (21) nu nog maar 1 zetel achter op D66 (22). De PvdA blijft op 13 zetels staan op de 6e plaats. Minder dan 30% van de PvdA-kiezers geeft nu aan weer PvdA te zullen stemmen. Deze stijging van de VVD zou kunnen samenhangen met de wat betere berichten over de economie. De komende maanden zal daar meer duidelijkheid

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2012	24-11-2013	1-12-2013	Versch. vorige week	Versch. 2e Kamer
VVD	41	19	21	2	-20
PvdA	38	13	13		-25
PVV	15	30	29	-1	14
SP	15	23	23		8
CDA	13	16	16		3
D66	12	23	22	-1	10
ChristenUnie	5	7	7		2
Groen Links	4	6	6		2
SGP	3	4	4		1
Partij voor de Dieren	2	4	4		2
50PLUS	2	4	4		2
PiratenPartij		1	1		1
Totaal	150	150	150		
VVD+PvdA	79	32	34	2	-45
VVD+PvdA+D66+ChristenUnie+ SGP	99	66	67	1	-32

Als bekeken wordt hoe de positie van de partijen is als ook rekening wordt gehouden met de antwoorden op de vraag "welke partij u een kans geeft op een stem" dan is ook goed te zien hoe verzwakt de positie van de regeringspartijen is. Ten opzichte van april van dit jaar zijn VVD en PvdA resp. 5 en 4% gedaald. Uit deze scores is o.a. te zien dat zowel bij de VVD 20% en bij de PvdA 30% van de kiezers van september 2012 nu deze partijen zelfs geen kans meer geven op een stem. Bij alle andere partijen zijn er beduidend meer kiezers plus potentiële kiezers dan stemmers uit september 2012.

<i>in procenten</i>	gestemd bij TK2012	Stemt nu	Geeft kans	Stemt plus geeft kans	Verschil met april 2013
D66	8%	14%	15%	29%	-2%
SP	10%	15%	13%	28%	+2%
PVV	10%	19%	7%	26%	0%
VVD	27%	14%	8%	22%	-5%
CDA	9%	11%	10%	21%	-2%
PvdA	25%	8%	9%	17%	-4%
Groen Links	2%	4%	9%	13%	+3%
Partij voor de Dieren	2%	3%	8%	11%	+3%
ChristenUnie	3%	4%	6%	10%	-1%
50PLUS	2%	3%	9%	10%	-7%
SGP	2%	3%	6%	6%	0%
PiratenPartij	0%	1%	4%	4%	+2%
Totaal	100%	100%	104%	197%	

Deze week hebben we ook een onderzoek uitgevoerd over het onderwerp privacy en afluisteren. Dat onderzoek staat op www.peil.nl. Enkele onderdelen eruit worden hier getoond, omdat ze ook aangeven hoe groot het argwaan van de burgers is tegen de overheid. Zo denkt 63% dat de Nederlandse overheid net zoveel afluistert als de Amerikaanse. Dit onderwerp zou, gezien de regelmatige nieuwe onthullingen in NRC Handelsblad, de komende weken/maanden ook de electorale verhoudingen in Nederland verder kunnen bepalen.

Denkt u dat uw telefoongesprekken wel eens worden afgeluisterd, en zo ja vindt u het erg?

<i>verticaal geperceenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Worden nooit afgeluisterd	28%	19%	36%	30%	27%	30%	17%	22%
Worden wel eens afgeluisterd, maar ik vind het niet erg	21%	21%	26%	33%	24%	16%	9%	23%
Worden wel eens afgeluisterd en ik vind het wel erg	30%	37%	18%	13%	38%	31%	46%	26%
Weet niet/geen antwoord	21%	22%	19%	24%	11%	24%	28%	29%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Denkt u dat uw email verkeer wel eens door anderen wordt gelezen, en zo ja vindt u het erg?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Worden nooit door anderen gelezen	17%	12%	22%	17%	14%	17%	12%	24%
Worden wel eens door anderen gelezen , maar ik vind het niet erg	24%	22%	33%	31%	27%	20%	9%	17%
Worden wel eens door anderen gelezen en ik vind het wel erg	43%	50%	29%	32%	50%	46%	59%	39%
Weet niet/geen antwoord	16%	16%	16%	20%	8%	17%	19%	20%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Eens met de stellingen over Privacy

eens met de stellingen	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Privacy bestaat niet meer	75%	87%	73%	71%	69%	77%	83%	94%
Ik vind het niet erg dat er minder privacy is dan vroeger	39%	34%	55%	48%	42%	31%	26%	37%
De Nederlandse overheid luistert net zoveel af als de Amerikaanse	63%	72%	63%	50%	53%	59%	70%	67%

De kwestie rondom het niet aanwezige tapverslag van het gesprek van Fred Teeven met Jos van Rey laat ook zien hoe argwanend de meeste burgers staan tegenover de meldingen van de overheid.

Ik geloof niet dat er echt een stroomstoring is geweest.

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Eens	69%	76%	60%	62%	72%	75%	77%	62%
Oneens	11%	8%	19%	14%	8%	8%	6%	17%
Weet niet	19%	16%	21%	23%	20%	16%	16%	21%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

In deze zaak zullen politie en OM hun best doen om de waarheid boven tafel te krijgen.

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Eens	33%	17%	36%	34%	38%	35%	26%	28%
Oneens	46%	64%	45%	41%	39%	44%	50%	65%
Weet niet	22%	19%	20%	25%	23%	22%	24%	7%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Deze stroomstoring lijkt op de kwestie rondom het verloren gegane filmrolletje van Srebrenica

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Eens	66%	70%	58%	61%	67%	73%	73%	74%
Oneens	9%	7%	16%	13%	8%	7%	3%	9%
Weet niet	25%	23%	27%	26%	26%	21%	24%	16%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

*) stemt nu 50PLUS